

Openbare orde en veiligheid

Stadsdeeldoelen			Zuid	Wesselerbrink	Stroinkslanden	Helmerhoek	Algemeen (alle wijken)
We houden de leefbaarheid en veiligheid in de wijken op niveau door een gezamenlijke inspanning.			We onderzoeken met politie en relevante veiligheidspartners in Zuid hoe we de uitvoeringskracht kunnen bundelen om gezamenlijk te komen tot een effectievere aanpak op het gebied van toezicht en handhaving.	<ul style="list-style-type: none"> Pilot project Jongeren Inzet Zuid (JAZ) in beveiliging & sociale veiligheid (eye safety, politie, Alifa en wijkteam) - doortrekken naar samenwerking ROC? Wijkraad WB: samenwerking en ondersteuning in lokale overlast (hangjongeren, alcoholgebruik, etc.). 		<ul style="list-style-type: none"> Wijkplatform: samenwerking met Alifa, politie, bewoners en SDMZ omtrent jeugd en veiligheid. Integrale aanpak. Onderzoek naar oplossingsscenario's verkeersoverlast, voorstel tot aanpak. Dit i.r.t. brede gebiedsontwikkeling Helmerhoek 	<ul style="list-style-type: none"> Uitvoeringskracht bundelen (Winkelcentrum zuid, Politie, SDMZ) Politie: weegtafel, krachten bundelen, integrale aanpak, project "jeugd en veiligheid", verkeersoverlast. Insteken op preventie (jeugd) in alle wijken.
We signaleren tegenstellingen in wijken die kunnen leiden tot radicalisering en polarisatie. We werken aan bewustwording en preventie door zichtbare acties in en met buurten.			<ol style="list-style-type: none"> We onderzoeken mogelijkheden en stimuleren initiatieven die bijdragen aan het tegengaan radicalisering en polarisatie. We ontwikkelen met de inwoners een integrale aanpak gericht op vergroting van wederzijds respect en begrip. 	<ul style="list-style-type: none"> Wijkraad WB: veiligheid, verbinding, respect & begrip, duurzaamheid en contact met andere culturen. 			<ul style="list-style-type: none"> Politie: ondermijning, MIA controles, hennepacties, informatiepositie, PGA (persoonsgerichte aanpak).
We werken aan een maatwerkenaanpak per probleemgebied om ondermijnende activiteiten in onze wijken terug te dringen.			We maken een gezamenlijke veiligheidsanalyse voor stadsdeel Zuid op basis waarvan we een integrale en gebiedsgerichte maatwerkenaanpak realiseren. Dit doen we om ondermijnende activiteiten terug te dringen. Hierin zal aandacht zijn voor o.a. bewustwording, preventie, en repressie.	<ul style="list-style-type: none"> Wijkraad WB: tegengaan van criminaliteit en ondermijning. Winkelcentrum zuid. Helpen van politie bij verdenking ondermijning en gerichte acties. Focus voor Wesselerbrink (SDMZ, Politie, Suryoye, Welzijn) 			
We brengen in beeld welke groepen of individuen overlast richting omgeving veroorzaken en voorzien in een maatwerkgerichte aanpak vanuit zorg & veiligheid.			zie stadsdeeldoelen			<ul style="list-style-type: none"> Wijkplatform: vergroten van wederzijds respect en begrip binnen thema's verkeersoverlast en jeugd. 	

Wonen en leven

Stadsdeeldoelen			Zuid	Wesselerbrink	Stroinkslanden	Helmerhoek	Algemeen (alle wijken)
<p>We benutten kansen om het woningaanbod en de leefomgeving aantrekkelijker te maken.</p>			<p>1. We zetten in op herontwikkeling van de Posten tot inclusieve buurt waarin de maatschappelijke opgaven gekoppeld worden aan de fysieke wijkontwikkeling. Daarbij maken we optimaal gebruik van de kennis zoals opgedaan binnen de DIA en geven we ruimte aan lef, diversiteit en beleving. We maken samen een fasering.</p> <p>2. We onderzoeken de mogelijkheden tot vergroting van de leefbaarheid in het Hart van de Helmerhoek en creëren/benutten kansen om deze te verbeteren.</p> <p>3. We brengen initiatieven en mogelijkheden voor verbetering van de leefbaarheid in de drie Zuidwijken in beeld en ondernemen gerichte acties om deze te optimaliseren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kernteam De Posten en dementievriendelijke inrichting van de wijk (SDMZ, SDB, de Posten, Domijn en overige partners). • SVEN2019, inzet Lintveldebrink, Kansrijk Wonen, Hekselbrink, Bentelobrink, ondersteuning De Brink/Wijkraad, Wijkwijzer/taalpunt, optioneel: Geessinkbrink (flat Brunninkhof). • Winkelcentrum Zuid: verbeteren van toegankelijkheid tussen wijk de Posten en winkelcentrum Zuid. 	<ul style="list-style-type: none"> • De Woonplaats: <ul style="list-style-type: none"> - circulair bouwen Assinklanden opstarten bouwontwikkelingen Broekheurnering. - nieuwbouw ontwikkelen en opstarten Broekheurnering. 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoeken van de mogelijkheden tot vergroten van leefbaarheid hart van de Helmerhoek doormiddel van integrale gebiedsaanpak (SDMZ, ontwikkelmanagers, vastgoed Enschede, scholen, bewoners) 	<ul style="list-style-type: none"> • Stadsdeelbeheer: meedenken en faciliteren m.b.t. inrichting openbare ruimte, verbindingen leggen met externe partijen, de Posten en Helmerhoek, meedenken en faciliteren van initiatieven (heel zuid) • SVEN: <ul style="list-style-type: none"> - wensen en behoeften over de leefomgeving in kaart brengen. - bewoners en organisaties met elkaar in contact brengen, zodat ze samen in gesprek kunnen over wensen en behoeften. • De Woonplaats: <ul style="list-style-type: none"> - wij denken mee en kijken waar een kans is op aansluitende bezit. - een bijdrage leveren aan participatie • De Posten: link voorzieningen in alle wijken met dementievriendelijke wijk, link wijkplannen aan het schakeloverleg in alle wijken
<p>We zorgen voor een prettig vestigingsklimaat voor werkgevers.</p>			<p>We ontwikkelen een visie op de toekomst van het commercieel vastgoed in Zuid, waaronder de winkelcentra en bedrijventerrein het Reulver.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Consumenten/koopstromenonderzoek. Waar komen klanten vandaan? Wat is hun besteedbaar inkomen? Enzovoorts. Op basis hiervan worden klantprofielen gemaakt. Doel: ondernemers trekken naar het wkc/leegstand opvullen. Heeft belang bij de ontwikkelingen in de wijk. • Fase 4 winkelcentrum zuid (VBE, SDB, SDMZ, ondernemers) • Reulver: visie werklokatie in samenwerking met ondernemers, beleid en het ondernemersloket. Heeft een relatie met vastgoedsessie Zuid (SDMZ is regie/faciliterend). 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek naar ontwikkelkansen winkelcentrum Stroinkslanden. Ook in relatie tot dementievriendelijke wijk: koppeling fysieke ontwikkeling met maatschappelijke opgave (vastgoed, SDMZ, SDB, Ondernemers) 		<ul style="list-style-type: none"> • Retailvisie. Visie werklokatie en vastgoedsessie (MO, SDMZ, vastgoedbedrijf).
<p>Het aantrekkelijker maken van de stad door samen met stedelijke (cultuur)partners ook in de wijken meer (culturele) activiteiten en voorzieningen te faciliteren en stimuleren. Hiervoor leggen we verbinding tussen o.a. cultuur in de wijk, amateurgezelschappen en het professionele veld.</p>				<ul style="list-style-type: none"> • Stichting FC Twente, scoren in de wijk, wil in 2019 starten met een theaterproject. Centrale doelstelling: hoe betrek je ouderen zoveel mogelijk bij de samenleving. Hierbij is aandacht voor thema's als eenzaamheid, dichten kloof tussen oa leeftijd, religie en veranderende culturen waaronder onlinewereld. Raakt ook thema Veiligheid. • De Posten: <ul style="list-style-type: none"> - Verbinding o.a. kaliber en verbinding wijk (partners), bijvoorbeeld muziekles op locatie. 			<ul style="list-style-type: none"> • Sven: <ul style="list-style-type: none"> - bewoners activeren om een prominente rol in te laten nemen over de veranderingen in de buurt/straat die aansluiten bij de behoefte • De Woonplaats: <ul style="list-style-type: none"> - inspelen op kansen van bewonersinitiatieven.

Duurzaamheid en circulair (Stadsdeelbeheer)

Stadsdeeldoelen	Zuid	Wesselerbrink	Stroinkslanden	Helmerhoek	Algemeen (alle wijken)
<p>We maken een duurzaamheidsagenda per stadsdeel of wijk en we verbinden initiatieven rond hernieuwbare energie met de inwoners die hier mee te maken krijgen.</p>	<p>1. We pakken een signalerende en verbindende rol tussen lokale initiatieven op het gebied van duurzaamheid en de partners en inwoners. We participeren in de realisatie waar nodig.</p> <p>2. We realiseren duurzame initiatieven zoals zonneparken en circulaire woningbouw .</p> <p>3. We ontwikkelen, op basis van het transitieplan aardgasloos wonen, een uitvoeringsplan voor stadsdeel Zuid waarbij aandacht voor zowel sociale, ruimtelijke en economische aspecten.</p>	<p>• Stadsdeelbeheer: aansluiten bij duurzame initiatieven en input geven voor duurzame oplossingen in de openbare ruimte. Ook bijvoorbeeld initiatief zonnepanelen Winkelcentrum zuid</p>	<p>• Zonneparken in buitengebied Stroinkslanden en circulair bouwen in de Assinklanden.</p> <p>• De Woonplaats: - circulair bouwen Assinklanden opstarten bouwontwikkelingen Broekheurnering.</p>		<p>• Sportaal. Duurzaamheid bevorderen bij Sportverenigingen.</p> <p>• Stadsdeelbeheer: voorlichting over Visie Enschede duurzaamheid. Onder andere op zonnepanelen, o.a. voor wijkplatform.</p> <p>• Stedelijke energievisie (zonnepanelen/parken, laadpalen. (SDMZ, SDB en Nicolette Hoogeveen)</p> <p>• Aanpak illegale bijplaatsingen (SDMZ, SDB).</p>
<p>We brengen klimaatadaptieve opgaven voor het stadsdeel in beeld en treffen maatregelen.</p>					
<p>We werken aan schone wijken door problemen met illegale bijplaatsingen in kaart te brengen en problemen gebiedsgericht aan te pakken.</p>	<p>We richten ons in de integrale aanpak o.a. op bewustwording bij inwoners. We sluiten aan bij bestaande initiatieven en stellen ons tot doel inwoners actief te betrekken bij de uitvoering.</p>				

Jeugd

Stadsdeeldoelen	Zuid	Wesselerbrink	Stroinkslanden	Helmerhoek	Algemeen (alle wijken)
We signaleren problemen op gebied van gezondheid van de jeugd en organiseren collectieve voorzieningen.	<p>1. We benutten kansen op gebied van gezondheidsbevordering van de jeugd en ontwikkelen samen met Sportaal, Jongerenwerk en anderen een integrale, innovatieve en meetbare aanpak .</p> <p>2. We ontwikkelen met onderwijs en relevante partners een aanpak in Zuid gericht op het belang van gezonde voeding /ontbijt in aansluiting op al bestaande initiatieven.</p> <p>3. We stimuleren en faciliteren kansrijke initiatieven gericht op het actiever worden van de jeugd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Conform afspraak met opvoedondersteuning (Alifa) Stichting Move (Zuidsprong en Mecklenburg) Gebiedsontwikkeling (op gebied van voorzieningen) Tuindorp en sportpark. (IKC, Sportaal, Kinderopvang, SDMZ) De Windroos, Zuidsprong, Bonhoeffer Geessinkweg en IKC de Posten: meer en gericht aanbod sport (act.) na schooltijd. Ook i.c.m. gezonde levensstijl. (Onderwijs (IKC), Sportaal, kinderopvang, SDMZ). 	<ul style="list-style-type: none"> Conform afspraak met opvoedondersteuning (Alifa) Smiley (doorontwikkelen): SVEN, SDMZ, bewoners/gebruikers, Smileycommissie, Sportaal, Alifa) 	<ul style="list-style-type: none"> Start met inzet opvoedondersteuning (Alifa) in de HH Vraag en aanbod jeugdactiviteiten afstemmen (Alifa, Sportaal, JGZ, wijkteam. IKC, SDMZ) Wijkplatform: samenwerking met Alifa, politie, bewoners, SDMZ omtrent integrale aanpak jeugd en veiligheid. 	<ul style="list-style-type: none"> Inzet sportcombi's, kijken wat er nog mogelijk is vanuit de gebiedstafel Beweegteam Zuid (aanvullen!) en bewegend leren Sportaal: sport als middel om de kwetsbare doelgroep te activeren m.b.v. LIFE GOALS Alifa: tijdens de kinderactiviteiten wordt gezond eten en bewegen een terugkerend thema i.s.m. Sportaal en de Brink Alifa: jeugdgroepen wordt sportactiviteiten aangeboden i.s.m. Sportaal ter voorkoming/vermindering overlast.
We signaleren veiligheidsproblemen en organiseren collectieve voorzieningen.	We onderzoeken de oorzaken en gevolgen van de verschuiving van jeugd van de fysieke naar de onlinewereld. Afhankelijk van de uitkomsten worden in samenwerking met de doelgroep gebiedsgerichte acties ondernomen.	<ul style="list-style-type: none"> Conform opdracht Alifa jongerenwerk 	<ul style="list-style-type: none"> Conform opdracht Alifa jongerenwerk 	<ul style="list-style-type: none"> Conform opdracht Alifa jongerenwerk 	<ul style="list-style-type: none"> Sportaal: Noaberbus: activeren 10-17 jarigen met behulp van trendy beweegactiviteiten. Alifa breed kijkt hoe jongerenwerk dit moet gaan aanpakken.
We organiseren initiatieven die de transitie van individuele naar collectieve Jeugdhulpvoorzieningen mogelijk maken.	We realiseren in Zuid een collectieve voorziening voor jeugd als alternatief voor de zorgboederij.				<ul style="list-style-type: none"> Gebiedstafel Zuid (SDMZ, wijkteam, MO), geldt voor alle wijken Sportaal: ondersteuning collectieve voorzieningen m.b.v. sport (vereniging). Alifa gaat onderzoeken of voorliggende dagopvang een optie is.
We signaleren waar armoede is en organiseren voorzieningen die het probleem verlichten.	Sluit aan bij stadsdeeldoelen	<ul style="list-style-type: none"> Budgetadviesteam (BAT) sluit aan bij Wijkwijzer 	<ul style="list-style-type: none"> Budgetadviesteam (BAT) sluit aan bij Wijkwijzer 		
We brengen aandachtsgebieden in beeld op het vlak van talentontwikkeling en spelen hier op in.	We benutten kansen om te komen tot een gerichte aanpak ter vergroting van de taalvaardigheid/taalontwikkeling in de Wesselerbrink. We onderzoeken de oorzaken van taalachterstand, de effectiviteit van huidig instrumentarium en bekijken wat er aanvullend daarop nog nodig is . Hierin kijken we zowel naar de ontwikkeling van het kind als de thuissituatie.	<ul style="list-style-type: none"> Investeren op nederlandse taalontwikkeling, o.a. praathuis opstarten en zoeken naar slimme verbindingen met het onderwijs. Bewegend leren i.c.m. taalontwikkeling. Verkennen pilot op Wesselerbrink en Stroinkslanden. De Windroos: ei van Columbus => aanbod voor alle basisscholen in de Wesselerbrink (verbreden en verdiepen doelgroep) Graag meer aanbod na schooltijd voor talentontwikkeling van de kinderen, ook gestructureerd. 			<ul style="list-style-type: none"> Alifa: ons taalpunt is op dit vlak al bezig i.s.m. opvoedondersteuning Verkenning taalontwikkeling in relatie tot bewegen Zuidsprong versterken samenwerking taal Power, inzet laaggeletterdheid, bie in school en praathuis. Pilot uitbreiding VVE (Zuidsprong en IKC de Posten). Brede inzet op achterstand bij ouder en kind.

Voorzieningen

Stadsdeeldoelen			Zuid	Wesselerbrink	Stroinkslanden	Helmerhoek	Algemeen (alle wijken)
<p>We zorgen voor een goed netwerk van voorzieningen op het gebied van bewegen, welzijn en zorg.</p>			<p>1. We ontwikkelen Ontmoetingscluster (kinderboerderij) Wesseler tot inclusieve wijkvoorziening met initiatieven gericht op zorg& welzijn, educatie, participatie en bewegen.</p> <p>2. We onderzoeken en ontwikkelen nieuwe methoden gericht op het dementievriendelijk inrichten van de Zuidwijken.</p> <p>3. We ontwikkelen een integrale visie op maatschappelijk vastgoed in Zuid met als doel om door bundeling van dienstverlening en uitvoeringskracht de leefbaarheid en veiligheid voor bewoners te vergroten.</p> <p>4. We onderzoeken de vorming van een netwerk van aantrekkelijke beweegpaden. We benutten kansen en sluiten zoveel mogelijk aan bij bestaande initiatieven zoals Groen Verbindt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Deze doelstelling vindt in zn geheel plaats in WB. 			<ul style="list-style-type: none"> Wijkteam: AFMAKEN; (Victoria, kinderboerderij, BSO Bijvank en Tuindorp) + andere algemene voorzieningen. Geldt voor heel zuid. AANSLUITEN bij initiatieven van bewoners en partners. Meedenken en faciliteren. DOORONTWIKKELEN; meer handen en voeten geven, inzet wijkteam. Stadsdeelbeheer: houding van partijen in heel zuid is belangrijk. Sportaal: inzet sport en kennis.
<p>We zorgen voor een divers aanbod van activiteiten.</p>			<p>We onderzoeken de zorg- en ondersteuningsbehoefte van (migranten)ouderen en zorgen voor een divers aanbod aan activiteiten dat aansluit op de behoefte. Hierbij is er o.a. aandacht voor thema's als eenzaamheid en mobiliteit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Hennie Maartens. Uitkomst onderzoek gemeente Enschede: zorgbehoefte Suryoye cultuur. Zie ook het theaterproject onder 'Wonen en Leven'. Daarnaast ook conform afspraken met Alifa ouderenwerk. 	<ul style="list-style-type: none"> Doorontwikkeling Stroinkshuis (de Woonplaats, SDMZ, SVEN, Mpack). Ontmoetingsinitiatieven van de Posten en Livio (o.a. Koffiehuis) 	<ul style="list-style-type: none"> Wijkcentrum de Helmer (Bewonersbedrijf, SDMZ, SVEN, de Woonplaats, bewoners) 	<ul style="list-style-type: none"> Gebiedstafel zuid; ontwikkeling van algemene voorliggende voorziening(en) ten aanzien van jeugd en ouderen (SDMZ, wijkteam, MO).
<p>We organiseren initiatieven die de transitie van individuele naar collectieve voorzieningen mogelijk maken.</p>			<p>1. We realiseren laagdrempelige fysieke wijkwijzerpunten in Zuid waar bewoners terecht kunnen met vragen over zorg, welzijn en bewegen en zorgen waar mogelijk voor verbinding met bestaande informatiepunten.</p> <p>2. We signaleren en benutten concrete initiatieven uit de wijk of buurt om de transitie van individueel naar collectief te realiseren.</p>	<p>X</p>	<p>X</p>		

Werk en meedoen

Stadsdeeldoelen			Zuid	Wesselerbrink	Stroinkslanden	Helmerhoek	Algemeen (alle wijken)
<p>We faciliteren het vinden van passend werk voor de inwoners in onze wijken.</p>			<p>We signaleren en benutten lokale initiatieven op gebied van werktoeleiding en richten ons hierbij op het arbeidspotentieel in Zuid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kijken of we met het WKC tot afspraken kunnen komen om bijvoorbeeld aan te sluiten bij de Doen:Beurs. De Posten heeft aangegeven hier ook wat in te willen betekenen. 			<ul style="list-style-type: none"> • Doenbeurzen (EWO en SDM)
<p>We zetten het juiste instrumentarium in op inkomensondersteuning, financiële zelfredzaamheid en schulphulpverlening.</p>			<p>We versterken bestaande initiatieven en ontwikkelen, waar nodig en in aansluiting op de stedelijke -, een gebiedsgerichte en samenhangende aanpak om het aantal inwoners met schulden te reduceren en nieuwe schuldenaren te voorkomen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Budget Advies Team (BAT) • Het Lang in onderzoek • Project Keigoed (Domijn en wijkteams) 			
<p>We ontplooiën initiatieven op het gebied van meedoen en inclusiviteit.</p>			<ol style="list-style-type: none"> 1. We benutten de kracht en energie van zowel verschillende doelgroepen bewoners (zfp'ers) als organisaties en zetten deze in om participatieactiviteiten te versterken of realiseren. 2. We onderzoeken hoe de stedelijke aanpak op gebied van re-integratie en participatie verder doorvertaald kan worden naar een meer stadsdeelgerichte aanpak. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eye Safety (Wijkteam, SDM, Eye Safety) • DOMIJN: nieuwe wijze samenwerken conform DIA/de Posten; ontschotten en integrale aanpak • SVEN: ondersteuning wijkraad. 		<ul style="list-style-type: none"> • SVEN: ondersteuning wijkplatform 	<ul style="list-style-type: none"> • Sportaal: Life Goals • SVEN: intensievere wijkaanpak wijkwijzer